

Läkartidningen

NYHETER

Hon slåss för bättre villkor för unga fackliga – fick själv igenom högre lön

Många ST-läkare väljer att jobba fackligt på fritiden i stället för att ta ut facklig tid, för att inte bli ekonomiskt bestraffade när deras ST-tjänstgöring förlängs. Men Sofia Warne, ST-läkare i Örebro och fackligt aktiv, har lyckats driva igenom att hon ska få specialistlön efter fem års tjänstgöring, även om hon inte är färdig specialist då. »Jag hoppas att andra ska se att det går och att det här får spridning«, säger hon.

Anna-Cajsa Torkelsson

anna-cajsa.torkelsson@lakartidningen.se

PUBLICERAD:

Lakartidningen.se 2024-07-04

Robert Holmqvist, ordförande i Sylf. Foto: Gabriel Liljevall

– ST-läkare drar sig för att ta ut facklig tid, fastän de borde, eftersom det riskerar att förlänga ST-tjänstgöringen. Blir man klar senare innebär ju det ett lönetapp. Men vi önskar att alla skulle få specialistlön vid samma tidpunkt som om man inte hade varit facklig, säger Robert Holmqvist, ordförande i Sylf, Sveriges yngre läkares förening.

Frågan har puttrat hos Sylf under våren och vid fullmäktigemötet i april beslutades också att föreningen centralt skulle verka för att **underlätta fackligt arbete för läkare som har en utbildningstjänst**.

– Underläkarna och ST-läkarna är en ganska stor grupp, vars fackliga perspektiv vi riskerar att tappa utan dem. Det ser vi som allvarligt. Redan nu är det svårt att få yngre att engagera sig över huvud taget i ideella eller fackliga organisationer, och det faktum att man tappar ekonomiskt underlättar inte situationen.

På sikt blir det inte bara ett problem för Sylf. Även Läkarförbundet i stort kan utarmas, menar Robert Holmqvist.

– Blir man fackligt engagerad tidigt i karriären är det större sannolikhet att man fortsätter på det spåret än om man kommer in i det fackliga senare, säger han.

Sofia Warne, andre vice ordförande i Sylf, sitter också i styrelsen för Örebro läns läkarförening. Foto: Tomas Melin

Den enda läkare som han har hört talas om som lyckats få rätt till specialistlön efter »normal« ST-tjänstgöringstid är Sofia Warne, föreningens andre vice ordförande. Hon är ST-läkare i allmänmedicin i Örebro, och sitter även med i styrelsen för Örebro läns läkarförening. Självt hade hon inte ens tänkt tanken på att lyfta problematiken kring förlängd ST-tjänstgöring förrän hon hamnade bredvid Emelie Hultberg, ledamot i förbundsstyrelsen, vid en middag.

– Hon ville driva frågan i Västra Götalandsregionen där hon arbetar. Jag hade inte sett på det på det sättet, utan mest tänkt att det fackliga är mitt eget val, något som jag gör för att jag tycker att det är kul. Men samtidigt ligger det ju också i arbetsgivarnas intresse att det finns fackligt aktiva som de kan möta i förhandlingar och i samverkansgrupper, säger hon.

Sofia Warne pratade ihop sig med Örebro läns läkarförening som uppmanade henne att gå vidare med frågan. Hon skrev ihop ett mejl till sin närmaste chef, där hon argumenterade för hur betydelsefullt det fackliga arbetet är för både hennes personliga och professionella utveckling, men där hon också tryckte på vikten av en facklig motpart för regionens del. Sist men inte minst föreslog Sofia Warne att hon skulle få specialistlön efter fem år, även om hennes ST-tjänstgöring drar ut på tiden.

– Jag har tio procent lokalfackligt arbete, så det handlar inte om att min ST skulle förlängas med särskilt många månader. Men det är en principiellt viktig fråga. Lägre lön ska inte vara ett hinder för fackligt arbete.

Mejlet valsade runt bland cheferna, ända upp till hälso- och sjukvårdsdirektören, men efter några veckor kom svaret: Grönt ljus.

– Jag är förvånad över att det gick så pass smidigt, jag hade nog förväntat mig en förhandling och lite mer mothugg. Men jag blev förstås väldigt glad.

Även på andra fronter är Sofia Warne positivt överraskad över vad hon upplever som en ny förhandlingskultur i Region Örebro län. Under våren lyckades Sylf tillsammans med läkarföreningen driva igenom flera förbättringar på snarlika områden. Läkare som gör forskar-AT ska få hädanefter få lön i nivå med legitimerade läkare efter ordinarie AT-tid på 18 månader, trots att forskar-AT:n sträcker sig över 24 månader. Föreningen har också fått gehör för att läkare som gör integrerad ST-BT i regionen ska få behålla sin ST-lön även under BT-året, och slippa det lönetapp som BT-året tidigare innebar.

– Tidigare har vi tyckt att arbetsgivaren inte har varit så mottaglig i förhandlingar. Men nu fick vi igenom båda våra krav, så jag hoppas att det här är ett trendbrott.

Hon hoppas kunna sprida ordet om de fackliga framgångarna, för att andra läkare ska få upp ögonen för vilka möjligheter som finns.

– Att jag själv lyckades få igenom att jag skulle få specialistlön efter fem år kanske kan uppmuntra andra att försöka göra detsamma. Det borde vara självklart att man ska kunna engagera sig fackligt tidigt i karriären utan att det ska påverka ens livslön, säger Sofia Warne.